

”וישכם אברהם בבוקר”

”והוא עומד עליהם תחת העץ” (יח, ח)

אם כתוב ”וישכם” – סימן הוא שאברהם אבינו ישן בלילה לפני.

אחד מתנאי הכנסת אורחים הוא, שלא יגלה המארח עליונות כלפי אורחיו, כדי שירגישו האורחים את עצמם באווירה ביתית. כידוע קרוי הצדיק ”הולך”, מכיון שהוא הולך ומתעלה במדרגות מפעם לפעם. לעומתו המלאך קרוי ”עומד”, מכיון שעומד הוא תמיד במדרגה אחת. כפי שאמר הכתוב: ”ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה” (זכריה ג-ז). לפיכך, כשבאו המלאכים אל אברהם, לא רצה להיות במדרגה (יותר) עליונה מן האורחים הללו, ולכן התלבש במדרגתם – ”והוא עומד עליהם” – הוא הפך ל”עומד”, ”עליהם” – בשבילם...

מפי השמועה

א נקודל'ה

”ויאמר ה' אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלד ואני זקנתי היפלא מה' דבר...” (יח, יג-יד)
לכאורה צריך ביאור מדוע האריך הכתוב במעשה זה שנראה כגנותה של אותה צדקנית, ומדוע האריכה תורה בכל הוויכוח שבין אברהם לשרה אם צחקה או לאו. מבאר החפץ חיים זי"ע (מכתבי החפץ חיים, כ), שהרי 'מעשה אבות סימן לבנים' וכל אשר אירע להם יארע גם לנו דור עקבתא דמשיחא, אשר רבים יאמרו איך יתכן שפתאום יבוא משיח צדקנו ויגאלנו, ויהיו צוחקים בקרבם לאמר לא ייתכן כדבר הזה, לזה האריכה תורה במעשה של שרה שנדע שיש לקב"ה תרעומת על הנהגה כזאת, כי 'היפלא מה' דברי' – הרי בכל רגע ורגע בידו להחיש לנו גואל צדק לגאלנו מגלות המר, ובין רגע יתהפך לנו הכל לאורה לטובה ולברכה.

באר הפרשה

”ויעקוד את יצחק בנו וישם אותו על המזבח ממעל לעצים” (כב, ט)

למה עקד אותו קודם ואחר כך שם אותו על גבי המזבח, הלא יותר פשוט שיצחק יעלה בעצמו על גבי המזבח ואחר כך יעקדנו. ואפשר לומר דהנה איתא בשבת (צ"ד.): המוציא לרשות הרבים אדם חי בשבת פטור, משום דחי נושא את עצמו. אבל המוציא כפות חייב, שאדם הכפות אינו נושא את עצמו. ולפי זה יש לומר שאברהם דייק במצות ה' שציוה לומר ”והעלהו שם לעולה”, שהוא בעצמו צריך להעלותו על המזבח, ואם יצחק יגביה את עצמו וישכב על המזבח, הרי חי נושא את עצמו ונמצא שגם יצחק מסייע בדבר והוא אינו מקיים את מצות ה' בעצמו כמו שנצטווה... ועל כן נתחכם אברהם לעקדו עוד קודם שעלה יצחק על גבי המזבח, ועכשיו כשהוא כפות הרי הוא אינו נושא את עצמו ושפיר יכול לקיים את מצות ה' והעלהו בעצמו...

קדושת לוי

”ניסיון העקידה”

כתוב שהניסיון של העקידה היה אחד מהניסיונות של אברהם אבינו, ולכאורי זה היה אמור להיות גם הניסיון של יצחק על זה שהוא מקריב את עצמו? אלא שמעתי על זה ב' תירוצים: א. מידתו של אברהם אבינו הייתה 'חסד' ושל יצחק 'גבורה' – וממילא לאברהם היה זה ניסיון אבל ליצחק זה הרי המידה שלו וממילא לא היה לו ניסיון והקריב את עצמו בשמחה. ב. להרוג בן אדם לוקח שניה אחת אבל לחיות עם זה כל החיים זה הניסיון האמיתי לכן הניסיון נקרא על שמו של אברהם אבינו שהיה צריך לחיות עם זה כל החיים.

צדיקים

”ויבקע עצי עולה”

אברהם אבינו קם בבוקר והדבר הראשון שהוא עושה זה ”ויבקע עצי עולה” – ולכאורי הרי היה לו שלושה ימי הליכה ומה דחוף לעשות את זה עכשיו? אלא אומר אחד הצדיקים שאברהם אבינו פחד שיתקרה במצווה ואמר לעצמו – עכשיו אני חס למצווה – אזי עכשיו אני אבקע עצים.

ספרים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

לכאוי זה מיותר – הרי יכול היה להיות כתוב "ויאמר יצחק אל אברהם אביו – וישר "הנה האש והעצים וכו"? אלא ידוע שמעשה אבות סימן לבנים ובפרט מעשה העקידה שזכותו עומדת לנו עד עצם היום הזה, כשיהודי מתאנח ואומר "אבי" ישר הקב"ה מתמלא רחמים ואומר "הנני בני" - למלאות משאלותיך.

דברי ישראל

אזיס ווארט

"ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם"

השר שלום מבעלזא, נפגש פעם עם אציל אחד משרי המלוכה, שלמרות היותו נכרי התעניין בדת ישראל והכיר מעט את קורותיו. "אמור נא לי", פנה אל הרבי ושאל, "בתורתכם מסופר על אברהם אבינו שיצא לעקוד את יצחק בנו, אולם נאמר שם כשפנה אל נעריו 'שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם', ואם השתמש אברהם בלשון רבים ונשובה אליכם, הרי שמראש ידע אברהם שאינו הולך לשחוט את יצחק, ומה אפוא כל מסירות נפשו?" הביט בו הרבי, וראה כי השר מחשיב מאד את עצמו ורחוק מן הענווה, והשיב מידי: "הרי דרכם של מלכים ושרים, שהם מדברים על עצמם בלשון רבים ואומרים 'אנו' במקום 'אני', והרי אברהם היה אב לארם ומלך על כל העולם, ולפיכך השתמש בלשון 'ונשובה', למרות שכוונתו לא היתה אלא על עצמו"...

מהר"ש מבעלזא

"זכות העקידה"

אנחנו אומרים כל יום "כמו שכבש אברהם אבינו את רחמיו כן יכבשו רחמיו את כעסך מעלינו" לכאור' איך אפשר להגיד כזה דבר להקב"ה? אלא אומר אחד הצדיקים שבעקידת יצחק בא השטן לאברהם אבינו ואמר לו ששמע מאחורי הפרגוד כי "השה לעולה ואין יצחק לעולה" ובכל זאת אברהם אבינו המשיך הלאה במצווה ולא שמע אליו, כמו כן אנו מבקשים מהקב"ה שכשהשטן יגיע אליו ויתחיל להגיד לו דברים על כלל ישראל – שלא ישמע אליו כמו שאברהם אבינו לא שמע אליו.

צדיקים

חז"ל דרשו שבאותו היום הוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה והקדיר את העולם. כי יש נרתיק לחמה כדי למתן את חומה, ככתוב "לשמש שם אוהל בהם". וכתב הרב "קרן לדוד" זצ"ל שלמדו זאת מן הפסוק: "והוא", אברהם אבינו עליו השלום, "יושב פתח האוהל", יצא ממחסה האהל אל פתחו, "כחום היום", כמו שחום היום יצא מאהלו, היינו יציאת חמה מנרתיקה ללהט את העולם כדי שלא יבואו אנשים להטריח את הצדיק!

מעין השבוע

"ויען אברהם... אולי יחסרון חמישים הצדיקים חמשה

התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשחית אם

אמצא שם ארבעים וחמשה" (יח, כח)

הרה"ק בעל האמרי חיים מוויז'ניץ זי"ע אמר כאן הסבר אופייני ומיוחד לו: "חמשה" אותיות "שמחה", אברהם אבינו עליו השלום שאל את הקב"ה, אם יהיו חמישים צדיקים בעיר, אלא שתחסר להם מידת השמחה, התשחית? על כך השיב לו הקב"ה, על "שמחה" אינני מוותר, גם אם יהיו שם ארבעים צדיקים לא אשחית, אבל בתנאי שיהיו בהם ו"חמשה" שתהיה בהם מידת השמחה..

אמרי חיים

"אל נא תעבר מעל עבדך" (יח ג)

חז"ל לומדים מכאן שגדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, ולכאור' מילא אנחנו לומדים את זה מאברהם אבינו אבל מאיפה אברהם אבינו למד את זה? איך הוא יכל להגיד להקב"ה לחכות? אלא עונה אחד הצדיקים שאם לא היה כך – (שגדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני השכינה) לא היה צריך הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה כדי שלא יבואו אנשים – כי הרי בכל מקרה הוא מדבר עם ה', וזה שאברהם אבינו ראה שהקב"ה הוציא חמה מנרתיקה כדי שלא יבואו אנשים – הבין מזה שגדולה וכו'.

צדיקים

**הגיליון השבוע לזכות כלל
החטופים והשבויים שיחזרו
הביתה במהירות בריאים ושלמים
בגוף ובנפש**